

Referat fra møte i kulturgruppa 28. oktober 2020

Til stede: Rolf Olsen (Vestfold og Telemark fylkeskommune), Jarle Strømmodden (Oslo), Hilde Eriksen (Viken fylkeskommune), Bjørn Westad (Innlandet fylkeskommune), Josephine Lindstrøm (Østlandsutstillingen) – under sakene 16/20-18/20 og Ann Irene Sæternes (Østlandssamarbeidet)

Forfall: Ingen

Møtet ble gjennomført i Østfold kunstsenterers lokaler, Ferjestedsveien 5B i Fredrikstad

Agenda

Rolf Olsen ønsket velkommen til møtet og informerte samtidig om at Line Ruud Ørslie vil ta over som Vestfold og Telemarks representant i gruppa fra 1.1 2021. Bjørn Westad, Innlandet tar over ledelsen av gruppa fra samme dato.

Sak 10/20 Godkjenning av innkalling og referat fra møte 13.05.20

Det var ingen merknader til innkallingen. *Konklusjon: Godkjent*

Det var ingen merknader til referatet fra møtet i mai. *Konklusjon: Godkjent*

Sak 11/20 Gjensidig orientering om status for arbeidet på kulturområdet – herunder strategiarbeid og forholdet til ØU fra 1. januar 2021 – runde rundt

Vestfold og Telemark

En strategiplan for kulturområdet er under arbeid. Planen skal ut på høring og endelig vedtak blir trolig i april 2021. Strategiplanen har en bred inngang og omfatter alle områder som ligger til kultur – herunder kunst, kultur, frivillighet, idrett, kulturarv m.m. I tillegg til denne planen vil det komme sektor vise planer. Utfordringen nå er at detaljeringsnivået i planen er ulikt mellom sektorene og at det er for mange tiltak. Må harmonisere og justeres i utkastet.

Mht. Østlandsutstillingen (ØU) har det vært en sak i hovedutvalget 21.10.20 – som en orienteringssak. Saken gjelder både ØU og Sørlandsutstillingen, og det har vært mye forarbeid og dialog i forkant med partene. Fylkeskommunen har fulgt innspill fra aktørene og det legges til grunn en videreføring av økonomisk støtte til begge utstillingene på dagens nivå (inkl. årlig index justering). Det legges ikke opp til full innlemming av kunstnere i begge utstillingenes organisasjonsstrukturer, men til å invitere gjensidig til deltakelse i hverandres utstilling. Det ligger i kortene at saken vil komme opp igjen på et seinere tidspunkt når regionreformen har fått satt seg. Vedtaket i saken går ut på at en ønsker å fortsette som nå.

Oslo

Oslo jobber med basis i kulturplan for 2019 – 2023, lagt fram av det sittende byrådet. Prioriteringer i planen er Munch-museet, frivillighet og mangfold. Kulturetaten er utøvende aktør og jobber med kulturplanen og med atelier-biten. Oslo-biennalen fases ut. Påvirkning av Covid19 er betydelig for kultursektoren. Det er ingen endringer i Oslos forhold til ØU.

Viken

Rådgivere i Viken har diskutert ØU og videre finansiering. Det skal lages et rådsnotat, som vurderer videre finansiering, til fylkesråd for kultur og mangfold i saken. Viken ønsker å videreføre sitt engasjement i ØU. Utstillingen er viktig for kunstnerne i Viken.

Det er krevende å slå sammen tre ulike fylkeskommuner og koronasituasjonen har vært en ytterligere utfordring. Ting tar tid! Det er planer om en overordnet strategi på kulturfeltet. Visuell kunst er blant annet en prioritet nå. Fra Vikens side er en opptatt av at ØU (styret og representantskapet) skal ha kunstfaglige vurderinger for å bedrive internasjonalt samarbeid, og er derfor skeptiske til et forpliktende samarbeid med Schleswig-Holstein – ref. informasjon fra daglig leder i ØU. Videre tenker Viken at kulturgruppa som fagnettverk kanskje kan brukes til mere enn ØU – f.eks. for informasjonsutveksling og dialog om andre saker av felles interesse i landsdelen; profesjonalisering, kompetanseutvikling og deling er stikkord som kan være viktige for videre samarbeid i kulturgruppa.

Viken foreslår at Østlandssamarbeidets (via kulturgruppa) felles representant i ØUs representantskap bør ha observatørstatus – med tale og forslagsrett - og ikke være medlem – med stemmerett.

Innlandet

Det jobbes med en strategisk kulturplan. Denne vil være en bred og overordnet plan som dekker hele kulturfeltet. Det er en utfordring å finne rett nivå. Diskusjonen er i gang i diverse administrative arbeidsgrupper. Målet er et vedtak av planen i løpet av vårhalvåret 2021. Innlandet har pr. dato ikke behandlet en sak politisk om ØU, men planlegger det som en orienteringssak der en ønsker å videreføre dagens ordning. Bevilgningen til ØU ligger hos fylkesrådmannen sammen med ØS sin bevilgning. Administrativt ønsker en å videreføre støtten på samme nivå som nå. ØU er godt innarbeidet og har et godt rennommé. Fylkeskommunen får mye ut av utstillingen når de er vertskap for denne.

Kunstsentrene i Hedmark og Oppland samarbeider godt, men en sammenslåing til en organisasjon er ikke på dagsorden. Sentrene er ganske ulike i dag. Mye skjer på kunstfronten i Innlandet. En oppdatering om prosjektet «Tankeplass» ble gitt. Arbeidet med prosjektet ble initiert i Oppland og nå er hele Innlandet koblet på. Kommunene er aktivt med og tre kunstverk ble offisielt avduket tidligere i høst med bl.a. ordførere til stede.

Konklusjon: Saken ble tatt til gjensidig orientering. Mye er i støpeskjeen rundt om i fylkene. Mye er som før, men mye er også uavklart enda. Alle fire – Oslo kommune og de tre fylkeskommunene – legger til grunn en videreføring av bevilgningen til ØU framover. Det er bra at ØU turnerer i alle fylkene i løpet av to-år. ØU må fortsette å utvikle seg og jobbe for å vise sin betydning i landsdelen. Ordningen med innkreving av økonomisk støtte fra Oslo og fylkeskommunene sammen med ØS sin kontingent ses på som god og anbefales videreført. Det er behov for en klargjøring av ØUs tilknytning til Østlandsamarbeidets avtale med Schleswig-Holstein.

Sak 12/20 Orientering fra Østlandssamarbeidet v/Ann Irene Sæternes

Ann Irene Sæternes orienterte om det oppkommende møte i representantskapet 6. november og saker som skal opp til behandling i dette møtet. Spesielt ble utkast til strategi for Østlandssamarbeidet 2030 nevnt. En kort gjennomgang av forslaget, som nå ligger på bordet, ble gitt. Kulturgruppa ønsker å spille inn til utkastet etter behandlingen i representantskapet. Spørsmål om å nevne kunst og kultur i strategien ble løftet fram. Forslag til budsjett for 2021 ble framhevet – inkl. beløp til ØU fra Oslo og fylkeskommunene. Fordelingen mellom de fire bygger foreløpig videre på samme modell som da en var åtte parter. Dvs. at Oslo betaler en del, Vestfold og Telemark en del, Innlandet to deler og Viken tre deler av tilskuddet til ØU også i 2021. Handlingsprogram for ØS 2021 vil også være på dagsorden der det legges til grunn at kulturgruppa videreføres i 2021.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering. Kulturgruppa ønsker å behandle og gi innspill til ØS strategi 2030 i den pågående prosessen.

Sak 13/20 Orientering fra representantskapet i ØU v/Hilde Eriksen

Representantskapsmøte i ØU ble gjennomført digitalt 16. september. Kunstnersentrenes rolle ble drøftet. Bl.a. deres medvirkning i valg av lokasjon for ØU når det ikke er i kunstsentrenes lokaler. Det ønskes et faglig begrunnet valg av alternative visningssteder. ØU oppleves som viktigere etter regionreformen.

Samarbeidet med BBK og Schleswig-Holstein ble drøftet som eget punkt. ØU må være tydelige på hva de ønsker med sitt internasjonale engasjement og valgene kunstfaglig vurdert. ØU er primært en landsdelsutstilling.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering. Det ble også vist til innspill fra Viken vedrørende å omgjøre kulturgruppas plass i representantskapet til observatør. Saken settes opp på neste møte.

Sak 14/20 Eventuelt – aktuelle saker for gjensidig informasjonsutveksling

Rolf Olsen tok opp tildelingsbrev til ØU for 2021 og utfordret Viken v/Hilde Eriksen til å ta hovedansvar for å utarbeide dette. Ann Irene Sæternes sender over versjonen for 2020 – som kan utgjøre utgangspunkt for brevet. Et utkast sendes til hele gruppa for kommentarer og innspill før det ferdigstilles.

Konklusjon: Hilde Eriksen og Ann Irene Sæternes tar ansvar for at tildelingsbrev til ØU for 2021 blir utarbeidet og oversendt.

Sak 15/20 Samarbeidet med Schleswig-Holstein – oppdatering om status

Ann Irene Sæternes informerte om prosessen som pågår for å avklare de nye fylkeskommunenes tilknytning til Schleswig-Holstein-avtalen og videre samarbeid. Et møte på administrativt nivå er avtalt til 10. november. Politisk ledelse i Oslo/fylkeskommunene er invitert til et kommisjonsmøte i Schleswig-Holstein 1. juni 2021 av Europaministeren. Fram til da vil alle fire avklare sitt videre forhold. Internasjonal gruppe ønsker et mer fleksibelt og prosjektorientert samarbeid. Østlandssamarbeidets rolle som koordinator for samarbeidet vil også bli nærmere drøftet. Det er fra Schleswig-Holsteins side ønske om å ha en dialog/workshop digitalt med fagfolkene innenfor de områder som ligger til samarbeidet. Kulturgruppa har en koordinerende funksjon på kulturfeltet og et møte med kulturdepartementet i Schleswig-Holstein vil bli initiert før jul. Til kulturfeltet ligger alle mulige relevante tema – ikke bare ØU.

Sæternes redegjorde også for historien bak inkluderingen av ØU i samarbeidet med Schleswig-Holstein og koblingen etter hvert til BBK - og ikke minst tilknytningen til ØS sitt budsjett gjennom innkreving av støtte sammen med ØS sin kontingent. Det ble understreket at det ikke ligger noen bindinger mellom det at ØS henter inn midlene til ØU via sitt budsjett og samarbeidsavtalen med

Schleswig-Holstein. Sæternes tilbød seg å stille på møter for å redegjøre nærmere om disse forholdene dersom det er ønskelig - i ØUs styre eller i fylkeskommunene.

Konklusjon: Saken ble tatt til etterretning. Kulturgruppa holdes løpende orientert og inkludert i dialogen med Schleswig-Holstein på kulturfeltet.

Sak 16/20 ØU og internasjonalt samarbeid inkl. videre samarbeid med BBK

Josephine Lindstrøm informerte om at ØUs internasjonale samarbeid er nå oppe til drøfting i representantskap og styre. Samarbeidet med Schleswig-Holstein og etter hvert kunstnerorganisasjonen BBK har vært en del av utstillingens engasjement siden 2005. Da ble ØU vist i Kiel som en del av turne-planen for dette året. BBKs Landesschau ble vist første gang i Akershus kunstsenter i 2007. ØU ønsker nå å stå mer fritt til å vurdere hvem de skal samarbeide med. Det internasjonale engasjementet har vært med å gjøre ØU annerledes enn de øvrige landsdelsutstillingene – og det har vært positivt. ØU ønsker seg nå et mer prosjektorientert og fleksibelt system og ikke et avtalebasert samarbeid knyttet opp mot en organisasjon.

ØUs primære rolle er å være en regional utstilling. Her ønsker ØU å heve ambisjonene og utvikle sin identitet. ØUs kobling til Østlandssamarbeidet har vært positiv med tanke på stabilitet og utviklingsmuligheter for utstillingen. Ifølge Lindstrøm er det utfordrende rent kunstfaglig å drive ØU og å holde fast på et samarbeid med BBK. ØU må nå være pådrivere i partnerskapet og det er ressurskrevende. Profesjonaliteten er ulik i de to utstillingsorganisasjonene. Et digitalt møte er avtalt til 5.11 og styreleder og daglig leder i ØU deltar. BBK ønsker et fortsatt samarbeid.

Lindstrøm viste også til at ØU har en budsjettpost for 2020 til aktivitet knyttet til Schleswig-Holstein/BBK, som pga. korona situasjonen ikke er brukt. ØU ønsker å finne annen bruk for disse midlene.

Kunstsentrene på Østlandet har internasjonale kontakter og samarbeid. ØU ønsker i større grad å knytte seg til disse og å koble det internasjonale arbeidet mer til det samarbeidet som skjer på hjemmebane. Her vil en også gå ut over Tyskland. Internasjonalt samarbeid kan være mange ting – bl.a. vil det å trekke internasjonale ressurser inn i juryering av utstillingen kunne gi merverdi.

Kulturgruppa ønsker ikke å legge inn noen bindinger til ØU vedrørende BBK. Det understrekes dog at Tyskland er Norges største marked for kunst og kultur og derfor fortsatt bør være med i diskusjonen. Fylkeskommunenes internasjonale strategier og satsninger bør også tas med inn i den videre drøftingen. Samarbeid innenfor rammen av Østersjø-regionen (her har bl.a. Schleswig-Holstein en sentral rolle på kulturområdet) og Nordsjø-regionen kan være relevant å se nærmere på. Kulturgruppa understreket at det vil være viktig ha i mente at det internasjonale samarbeidet bør kvalitetssikres, at ØU må ha en ide om hva en vil/ønsker og det bør tenkes langsiktig.

Konklusjon: Informasjonen fra Lindstrøm ble tatt til orientering. Kulturgruppa er positive til at ØU ser på nye og mer fleksible former for internasjonalt samarbeid og anbefaler en videre drøfting på neste møte. En kobling til Oslos og fylkeskommunenes internasjonale strategier og handlingsplaner vil være fornuftig for å skape synergier og få tilgang til veiledning og støtte til arbeidet. Forslag om kobling til kunstsentrenes internasjonale engasjement ble positivt mottatt i gruppa.

Sak 17/20 Østlandsutstillingen – kort orientering ved daglig leder Josephine Lindstrøm

- Oppsummering ØU 2020

Østlandsutstillingen 2020 har hatt OK besøk til tross for korona. Visningen på Hamar kom seint i gang og besøket her var mindre enn forventet som følge av korona-frykt. I Buskerud var det bra besøk og nå i Østfold har det vært godt besøk. Formidling via DKS har i år gått ut. To verksteder er

avviklet med meget vellykket resultat. 5-6 kunstnermøter gjennomført. Seminar 23.10 veldig bra. Endelig rapport kommer etter at utstillingen stenges her i Fredrikstad.

Lindstrøm understreket at det er mange følger av regionreformen, og nevnte spesielt koblingen til Telemark. ØU har lagt opp til en god og åpen dialog med Sørlandsutstillingen (SU) og kulturaktørene i Telemark. Daglig leder for ØU og SU har blitt enige om å ta et initiativ for en felles strategi for alle landsdelsutstillingene. Det er viktig å ha fokus på samarbeid og ikke konkurrere. ØUs område dekker anslagsvis 70% av landets kunstnere.

Medlemmene i kulturgruppa oppfordret ØU til å knytte de nye regionnavnene til de gamle fylkesnavnene – dvs. at en bør bruke benevnelsen Akershus kunstsenter i Viken, Buskerud kunstsenter i Viken, Oppland kunstsenter i Innlandet, osv. Kunstsentrene i de gamle fylkene ser ut til å bestå. Fylkeskommunene er ikke eiere, men har et sterkt eierskap gjennom økonomisk støtte og deltakelse i styrer og råd. ØU vil fortsette å invitere til årlige dialogmøter. Kunstsentrenes internasjonale engasjement bør trekkes inn når en vurderer videre internasjonalt samarbeid i ØU-sammenheng.

- Planer videre framover

ØU 2021 skal etter planen åpnes i Trafo kunsthall på Dikemark 24.4 og stå til 20.6. I tillegg skal utstillingen til Vestfold i perioden 21.8 – 25.9.

I 2022 skal utstillingen til Oppland kunstsenter i Innlandet og NITJA i Viken.

Det er i 2022 rom for et ekstra prosjekt for ØU.

Konklusjon: Saken ble tatt til orientering

Sak 18/20 Avslutning og beslutning om neste møte i den nye kulturgruppa

Neste møte i kulturgruppa planlegges til **10. februar 2021 i NITJA**. Hilde Eriksen bidrar med kontakt til møtstedet og avtale om en omvisning i det nye kunstsenteret. Saker på dagsorden blir bl.a. valg, drøfting av rollen i ØUs representantskap, ØU og internasjonalt samarbeid samt input til strategi for ØS 2030.

Møtet ble avsluttet med omvisning i Østlandsutstillingen 2020